

ДІЛО

Видав: Видавнича Спілка „Діло“.

Львів, 22 марта 1917.

Учасники наради вважають за вказане звернути ся в зазивом до Української Парламентарної Репрезентації, щоб наші послі, які є *par excellence* народними послами, уважали за сейтій і народний обовязок появляти ся між своїми виборцями на своїх виборчих теренах в Галичині, зближувати приєднати ся життю-горю свого народу, почути Його жалії та нарікання, побачити Його нужду — і так, маючи в руках житті, пригожий матеріал, обумати зарадні способи і народне літо як — не зволімусунути, то бодай Бого злагодити!.

Отєя резолюція, ухвалена повітовою нарадою в Жовкові з 1. с. м., дас вислів тому загальному бажанню, яке в усіх сторін краю — найчастіше не без гіркін уваги і докорі — підносять ся на адресу наших послів.

„Де на тощі не молотить ся, там в хаті колотить ся! — говорить народна припівка. Так і наш затяг в своїм важким положенні, спричиненім війною, не бачачи адісненних політических надій, які ледів в вибухом війни, весь свій Біль і жаль перетворюють в один великий докір на адресу своїх провідників і заступників — послів. В тім болю Й жалю не розбирає він, де лежить основна причина теперішнього стану: чи послі не сповинні як слід свого обовязку, чи може змагання послів не увічнити ся бажаним успіхом без їх віни, а обектами призначення, вищих і сильніших від них. Тай де розбирати ся в сім складнім питанні загадови, коли він таку саму методу, яку він примінів до загалу послів, бачить в горі, у своїх послів, в конфліктах груп і осіб серед нащого парламентарного застуництва! Отже за приміром своїх провідників і заступників також затяг примініє ту особисту методу в оцінюванні суспільних явищ, що коли щось не стало ся так, як бажало ся, то винні ті, які мають провід в своїх руках.

Наведена резолюція говорить нам, чого затяг жадає від послів і що бере ім за зле: що вони не появляються ся і не перебувають в своїх виборчих округах, що нема іх — *par excellence* народних послів — між народом, щоб на своїх бачили народне горю і своїм посольським авторитетом по змозі боронили народ перед ним. З додисі, дискусій, розмов на сю тему ясно видно, яка є в сій справі думка затягу: Чого — мовляв — всі послі сидять у Відні? Адже для полегоджування тих справ, які полягають ся в Відні, — затяг називає се „високу політикою“, — отже для ведення „високої політики“ вистане, коли в Відні постійно перевозити найвизначніші, найдосадніші, найвпливовіші провідники, бо все одно тільки вони можуть в успіхом вести „високу політику“: бути речниками наших змагань, інтересів у центральних властів і т. д. За те затяг послів більше придав ся би в своїх виборчих округах: нехай би народ хоч бачив, що послі мають добрю волю занять ся ним в його щоденном горю, — тоді навіть так не більше би безупішність тих заходів.

Таку думку — повторюємо — чути скрізь: в дописах, в дискусіях, в речівках, тільки що заправлену гіркістю і докорами, що ось послі не хотять нас внати! І сидять собі „вигідно“ в Відні тільки інтригують одні проти других таї перешкоджають в їх заходах тим, які своїм авторитетом до таких заходів покликані..

Нічого лекшого, як без застережень прияти сим думкам, зорожденим в душі нашого затягу тим жалем і болем із за важкого положення і неадісненіх надій, — і таким способом здобувати собі популярність. Однак — ми сим шляхом не підімо. Як ми вже зазначили, наш затяг в своїм горю не все розирає, де кінчити ся наслідок несподіваного як слід обовязку, а починається ся ділане обективні причини вищих і сильніших хоч би від найрозумінішого і найвпливовішого проводу. І тому не можна в складі докір на адресу послів, признати слухніти, ся з сим настроєм загалу, повинні по змозі

Виходить що-дня рано
крім понеділків.

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II. поз.
Кошт пошт. пакет. 26.736.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Час поштового 281.

Рукописи
редакції не зберігаються.**ПЕРЕДПЛАТА**

в Австро-Угорщині:	
післячко	270 к.
четверточко	5 —
півторочко	16 —
шівочко	32 —
у Львові (без доставки):	
післячко	240 к.
четверточко	7 —
півторочко	14 —
шівочко	28 —
За замову адреса	
платить ся 50 к.	

Ціна отримання:
Стрічка п'ятістка, заснована
того 40, в пакеті 20,
зовнішніх 100, в редакції
часті 2 К. Поміж пакетом
нечіка 1-хрустка 100.
Невільниця струнка 1 к.
Сталі оголовок за скриню
— уважно.
Одні прінціпії членки
у Львові 20 к.
за привілей 12 к.

Начальний редактор: Д-р Василь Панайло.

сповнити Його бажання, повинні уникати всого того, що вище скархтеризованім докорам за їх адресу давало би хоч тільки слухніти. Що і як треба в сій цілі зробити, се вказувє вже дена на астуті резолюція повітової наради Жовківщини. Хто в послів тільки може, хто не є необхідний у Відні для сповнення обовязків політичного проводу, нехай перенесуть ся до краю, між народом, між своїх виборців, і там нехай прикладає всії свої сили; весь свій посольський авторитет, щоби бути дорадником і заступником народу в Його території, справді надіру важким положеню. Макон що діл зносини з народом, посли зуміють також відлинути на нього, щоб він інакше обігнував події і не за все винув їх, своїх вибрація і заступників.

В справі організації українського жіноцтва.

„Союз Українок“ до українського жіноцтва.

Коли в івшім народі йде організаційна робота, не можемо ми жінки стояти на боці і приглядати ся. Нам треба взяти ся до роботи! Тепер, коли стільки прогалив в національних кадрах по улавлених борцях, коли тисячі і тисячі людей далекі від рідного краю, на нас жінок в великий мірі сплаче відповідальність за те, чи піде наш народ вперед.

Відчуваючи потребу ширшої роботи, а передовсім потребу загальної організації нашого жіноцтва, перетворило львівське українське жіноцтво давнє товариство „Жіноча Громада“ на товариство з ширшою організацією „Союз Українок“, якого метою є сполучити у собі всі існуючі українські жіночі товариства для одноцільної роботи. Щоби перевести се в житі, введено в статут товариства головчу зміну, щоби не лиш одиці, але і цілі товариства будуть членами тов. „Союз Українок“.

Для осягнення повної організації українського жіноцтва установлено статут 4 секції на основі статуту: I. секція релігійно-гуманітарна, II. секція просвітно-шкільна, III. секція робітничо-промислова, IV. секція господарсько-торговельна.

Задачею I ої секції є: опіка над сиротами і виселенцями, служами і шкільною молодіжю, через основане захистів, захоронох і вакансійних осель; опіка над корими, посерединництво промисловості, службодавності і дешеві кухі.

Задачею II ої секції є: неграмотних, підготовки курсів до жіночих учительських семінарій, бурсі для молодіжі, обілуетки і читальні, відчиги, скондіни, концерти, театральні вистави, прогулки. Видаване органу і письм, що відповідають цілям товариства.

Задачею III-ої секції є: основуване курсів для робітниць, курсів промислові, як краєвців, шкіль, мережан, з правом видалення. Жіночі робітні, варстати жіночих робіт, посерединництво при купні-матеріалу і приладів до жіночих робітень. Устроюване вистав жіночих робіт і до машинного жіночого промислу. Основуване промислових спілок.

Задачею IV-ої секції є: Основуване господарських спілок, шкіл, особливо в області жіночого господарства, курсів господарських, як огородниць, садівництва, пасічництва і до машинного господарства, гігієни мешкання та життя і прожитку. Основуване крамниці, корогвельних курсів і сільського крамарства, банківські, рахунковстви та товарознавства.

Предкладаючи план організації українського жіноцтва в „Союзі Українок“, звертаємося до всіх Українок з горячим зазивом: Гуртуйте наше жіночтво по містах, місточках і селах, засновуйте філії і кружки товариства.

Усім охочим служимо радо відзнакою інформаціями, радами і вказівками. На випадок потреби можемо вислати відпоручницю в цілі введення в житі філії чи кружка.

Головний видавець тов. „Союз Українок“
(у Львові, вул. Косцюшків 4-1 А)

Пропорціональне право вибору до парламенту.

ВІДЕНЬ. (Прив. тел.) Одна з віденських місцевих кореспонденцій доносить: Як довідуюмося з війнформованою стороною, правительство наміре завести пропорціональне виборче право для виборів до парламенту. Найперше мало би воно бути примінене при виборах у Відні. На провідці буде поки що заведена звичайна система виборча в принципі більшості. Правительство в тій спаді почало довочіні переговори з деякими парламентарними групами.

Цар і цариця увязнені.

ЛОНДОН (ТБ). Бюро Райтера доносить з Петрограду: Правительство рішило, що бувши цар і його подруга мають бути их взяті відставлени до Царського Села. Думським послам дістать генерал Алексеєв віддав війска до розпорядженості для стереження цара.

Начальний провід російської армії.

СТОКГОЛЬМ (Прив. тел.). Вісти, які приходять сюди в Росії, не познайомлють пізнані, як ставить себе нове правительство до нового начального вожда вел. кн. Миколи Миколаєвича. З царського указу, яким іменовано великого князя начальним вождем, не можна дізнати ся, чи він згодився обійти верховну комісію. Цар, абдикуючи, мусів теж відказати ся формально від військового проводу. Догадують ся, що він не хотів поручити команду генералам Алексеєву і Гуркові, в яких пробував разом до часу своєї абдикації. Тому він іменував верховним вождем вел. кн. Миколу Миколаєвича Дійсно російські війска під часні телерійки поодиноким генералам, які ділають на свою руку. Після одного донесення з Гапаранди цар мав бути в дорозі з головної квартири до Петрограду, коли в Пскові Його повідомлено про революцію. Там він мав задержати ся і проголосити абдикацію.

Чорноморська флота заявляється за революцією

ПЕТРОГРАД (Бюро Райтера). Чорноморська флота пристала по нового правительства. Бувшого міністра скарбу Барка винушенено на волю. Прогресіст Стегловітів іменованій генеральним губернатором Фінляндії.

Російські робітничі партії за миром.

СТОКГОЛЬМ (Прив. тел.). Соціально-демократична фракція думських послів і фракція трудовиків відбули спільне засідання, на якім після промови посля Чхеїде прийнято резолюцію, щоби новому правительству предложить пропозицію з домаганням покінчення війни.

Франція за мирим миром?

БЕРЛІН. (Прив. тел.) Як доносять з Австрії, висловив ся бувший французький міністер культури Семб в розмові з одним бельгійським журналістом ось як: „Ми заключили б окремий мир невідомим від Англії, коли б Німеччина скотла з нами заключити трикотажний договір про Ельзас і Лотарингію“.

Успіхи підводних човнів за лютий.

БЕРЛІН (Бюро Вольфа). В лютому затоплено мінами і підводними човнами 781 000 то. брутто. З того найменше пів міліона припадає на англійські кораблі; з усює докладністю не можна подати тих чисел, бо не у всіх кораблях можна підняти їх пропор.

Сей вислід перевищає далеко усі сподівання з часу перед 1. лютого. На основі тодішнього морського рухучислено на 600,000 тон місячні втрати у неприята, відмінюючи чисть місткості нейтральних кораблів, які, як мірковано, будуть обминати замкнену область. Та дійсно далеко більша частина нейтральних кораблів здергала свою плавку до Англії. З огляду на спричинене тим обмежене англійської плавби обчислення нашої моринарки спрадилися би коли би затоплено кругло 525,000 тон. Замість того число затоплених тон виносить 781,000. Надвишка 256,000 тон означає отже, що обчислення о 50 процент були за низькі.

Поворот східних Галичан в Росії

ВІДЕНЬ (Прив. тел.). Як доносять з Москви мешканців східної Галичини, виселених під час російського відвороту в 1915 р., яких по більшій часті приміщено в казанській губернії, тепер будеться відсилати домів на основі військового приказу під улівем, що місце їх побуту віддалене від фронту найменше 2 миль.

„Донесения про положение в России“.

„Arbeiter-Zeitung“ anhe:

„Без сумніву се не легко подати докладні відомості про події в Росії, але те, що подає до відома читачів наше кореспонденційне бюро, се справді не аби які дива. Так на прим'р раз англійського посла Buchanan а витала товта з одушевленем, другий раз довідуся читач, що Ісго замордовано. Або знов читається, що великого князя Миколаєвича Дума усунули з його становища, а опісля, що він просив о проволоку, щоби надумати ся, чи обняти свій уряд. Члени нового правительства заживають великої симпатії у війску, відтак аже бояться ся, щоби іх не вбили жовніри. Найбільш безглузді вигадки англійської преси одержумо і ми як політичні відомості. Особливо смішна є історія про „приказ 25“, в якім візвано війска, щоби вони „не признавали власти офіцірів і Думи, а самі подбали про заведене дисципліні“. Сей документ — мовляв — виданий „Комітетом думських відпоручників і представників армії“, опісля виявляється ся, що „його видруковано та сміничним способом“, а екіпаж „він виданий тайними агентами давнього правительства“. Сей приказ має на щілі (не менше як) „довести до

Д-Р МИКОЛА ЧАЙКОВСЬКИЙ.

ФЕРДИНАНД ЦЕПЕЛІН.

(† 7. марта 1917).

(Дальше.)

І певно був би сей геніяльний винахід пропав безслідно, якби не поміч віртемберського короля, що вірив в гений Цепеліна й в критичній хвилі попер Його. Під протекторатом короля заснувалася кансорція, що фінансувала підприємство, а сам король віддав Цепелінові до диспозиції значний простір на побережі Баденського озера на заложене варсттаві, і так почалася 1899 р. властива будова.

Ледви минув рік, а Цепелін вже тріумфував; 2 липня 1900 р. п'ятивися перший балон Цепеліна в повітрі. Він піднісся до висоти 400 м і летів проти вітру зі скористю 6-8м/сек; після короткого лету причалив і заховався в своїй щопі. Та Цепелінові не вільно було спочити, бо бачив, скільки ще слабих сторін та недостач має його винахід. Коли він хотів його зробити справді практичним, то мусів ще бути-богатий над ним працювати. І ця праця тривала аж до вибуху світової війни; що ж по тім часі Цепелін був дальше чинний, се не підягає нікомус сумніви.

Перший баллон Цепеліна був 128 м довгий, а в промірі мав $11\frac{1}{2}$ м². Його об'єм був 11.000 м³. Баллон мав форму цигара з торпедою, отже був на обох кінцях тупо закрученений. У його нутрі був алюмінієвий кістяк зроблений із поздовжніх і поперечних лат. Переїзд баллона був 24 гранний; поперечними під-

гальбячої задачі Німцем" та він мав спричинити трудний до поладнання конфлікт між Чхеїдз і Керенським. І про те все знається так докладно до найменших подробиць! За французьким "Temps" (немов би донесення дневників були же релом правди) подає кореспонденційне бюро дословно розмову між міністрами і царем у Пскові перед його ж абдикацією. А вже "привіт донесення" наших полуднівих і вечірніх газет, се прямо ліктура для ідіотів. В однім з тих дневників читаємо, таку "депешу": "Az Et" (відпідкладки того обманчивого дневника жнуть віденські сенсаційні газети) донесить з Мадриду: "Мадридські часописи пишуть, що нове російське правительство підчеркає важу своєї війни. Імовірно нова революція, яка певне прийде, ви словиться щиріше. Як пишуть еспанські дневники, мас вел князь Микола Миколаєвич стати царем". Ось вам з Мадриду дорогою на Будапешт нові вісти з Петрограду! Очевидно, що до Будапешту ніколи не приходить "депеша" з Мадридом. Наші читачі певне будуть нам віячні, що ми їх збережемо перед "донесеннями" берлінських дневників "з Стокгольму" та перед їх відгомоном в "комуніках" нашого кореспонденційного бюро".

НОВИНКИ.

Львів, 22 марта 9:7.

— Російський віписок за народну мову у богослуженню. У видаванні уфімським єпископом Андreasem „Заволжск-Ім Вѣстник“ поміщена статя з прозоричним підписом о. А. про незрозумілість народови мову церковних богослужень. „Кепсько вдають ся народою — пише еп. А — Його проби шукати у храмі чого небудь поучайочого! Для народу богослужене до нині, подібно як і тисяч літ тому назад, остається ся вловні незрозумілім. Давніші, тисяч літ тому назад, „куролесили“ (т. є співали по грецьки: Господи помилуй) Греки, а таєвер так само куролесять наші псаломщики і дяки, інколи залішиши куди-небудь на хори, щоби бути зовсім незрозумілими для богослов'їв. І от народ стойте у храмі... Його серце відаєте на рідних звуках, на огляді святих дорогошиних для нового образів, але ум? „Ум мій вістається ся без плоду“, — може сказати російська душа, повторюючи слова св. апостола (1 Кор. 14, 14). От і бачимо ми тепер прикрай наслішки прикрого ладу в церковнім житті: сектантство не тільки не слабне, але все кріпшає; в тім винуваті між ні. І ті, хто не звертає уваги на розвиток в народі сильного відношення до богослужбних книг. Вони потрібні тепер для церковного життя, як повітре для життя взагалі. Потрібні нові видання св. Евангелія, Нового Завіту; потрібні видання богослужбних книг коли вже не в російській мові, то по крайній мірі надруковані російськими буквами, з перекладом незрозумілих слів. І все те повинно бути видане дешево і доступно для народу. А тепер — тепер нинішні величезні ціни на всі богослужбні книги роблять

порами був цілий бальон поділений на 17 комірок. До кождої з них компактно вкладено маленький бальон і кождий окрім наповнювано воднем, а цілий бальон поверх кістяка обгянено знову такою самою бальоновою матерією. Попід цілого бальону тягнувся ще ломіст, який служив для зміцнення конструкції. У тім помості містилися дві гондоли; в кождій із них був 16-кінний бензиновий мотор ваги 350 кг. Ті мотори вводили в рух чотири трираменні "повітряні шруби" (пропелери), яких задачею бло — посувати корабель наперед. Пропелери ділають подібно як корабельні шруби; вони похожі на великі колотівки із погоняними раменами. Оті рамена втисаються в повітре під час скорого обороту (до 1.200 разів на хвилину), а що воно не має змоги так скоро розступатися ся на боки, то через те цілий бальон посувався ся вперед: пропелери його тягнули.

Перший Цепелін мав „несучу силу” 12.000 кг. (т. в міг піднести в гору такий власне тягар), а що сам із гондолами й машинами важив 10.000 кг., то 2000 кг. зіставали ще на бензину, баласт і залогу. До кермовання служили два роди керм: бокові й висотові. Бокові керми при бальоні й літаку мають ту саму задачу, що керабельна керма: повернати його на право й на ліво. До тієї цілі вистачають одна або дві простопадні площини на передній й задній бальони. Від їх оборотів звертається передній кінець бальона в той бік, куди наставлена керма. Висотові керми не мають аналогії при плавбі: вони регулюють підійшеннє й спадання бальона. Се поземі плосці—при Цепеліні уладжені вони так, що по обох боках бальона з переду й заду є по три поземі площини (всі ті керми—се деревяні або алюмінієві рами, обтягнені матерією), які можуть обертатися в гору або в під-

Іх зовсім недоступними ні для кого: і разом з тим—недоступним для народу останній Я богослужене... і коли скінчить ся те церковне безголове? На нещасті, надто великий у нас консерватизм високих церковних (фер—додів єдні) висловів „Новое Время”, передруковуючи і заведено „Новое Время”, передруковуючи і заведено

— В справі в'їзду до купальних місцевостей, З Відня доносять: Мимо обмежень велізничого руху не буде загальної заборони в'їзду на ціто для мешканців міст. Апробованій уряд дбає про те, щоби улекшили літній відпочинок міської людності. Однак треба перестерегти перед в'їздом до літніх осель, які стверджуються, які таї апроваційні відносини; з приводу перевозових трудностей не можна буде навіть заохомити в поживу тих місцевостей, куди гости приїжджають масово. Та апроваційний уряд віддасть відповідні запорядження, щоби хорі мали все те, що потрібне для їх літніх.

— Підвищене ціни бараболі. Від 8 березня 1917 обов'язує на основі розпорядку Уряду для живлення нова ціна на бараболі. Тепер мається платити за 100 кг. здорових, сухих, без пеки і кількістю бараболь 15 корон зі збору 1916 року. Та ціна, розуміється, вже і за приступу до найближчої велізничої стації або до місця призначения, о скільки воно не є віддалене більше, як найближча велізнична стація. Так само за бараболю зі збору 1917 року виносить ціна від 10. серпня 1917 15 корон, і то вже праця приступу, о скільки найближча велізнична станиця згайдно місце призначения не віддалені більше, ніж 10 кілометрів від місця закупна. Коли віддалене виносить 10—20 кілометрів, то ціна виносить 16 корон, а при віддаленню понад 20 кілометрів 17 корон. Віддалене означать старство. Ціни розуміються без мішка. Коли купувачи вільна особа, то продаючий в случаю потреби може, а коли купує Всесвітні Зavedене для обігу зажаде, то на жадане продаючий мусить доставити соломи до вистелені і накриті бараболь, очевидно за заплатою.

— Обмежене в різаню рогатої худоби і свиней.
Під загрозою високих кар грошевих, визначеної згідно з утврдитою промислового упразднення, не відмінено від 15 березня 1917 р., різати ані продавати на
заріз коров, ялівок і свиней, які є в такій сте-
пені західності, що можна се назверх пізнанти.
Так само не вільно самому різати ані продава-
ти на заріз таких телят, яким не виріже стоя-
вісмі докладно всім молочних скаків, ствердніть
яєна і загоїться пупець. Заборона різання сви-
нини тучених на солонину аж до ваги 60 кг.
І свинини на масло аж до ваги 40 кг. на шпу-
ку — остане дальше в силі.

— Заборона мішаних погноїв. „Сільський Господар комуникація“. Під мішаними погноїми треба розуміти такі погної, які повстають через змішане яких небудь гайних середників. Мішані погноїв є тепер — після розпор. мін. ріл.з. 8. марта 1917 р. — заборонені, а їх продаж дозволена лише до 15. мая с. р. і то лише під виразною назвою „мішаних погноїв“. Відомо від сеї заборони може зробити на якийсь час і лиши для деяких розливів мішаних погноїв мініст. рільництва. Заборона зовсім не розтягається

Іх ділане таке, що як уставити всі керми одніково — прим. усі передом у гору, то бальон піде в гору, задержуючи при тім поземе положене. При такім наставленні, що передні керми передом звернені в діл, а задні в гору, передній кінець бальона опадає, а підносити ся від тоді, як керми наставимо противно. Крім тих кермів перший Цепелін до висотового кермовання що довгу линву попід шле своє тіло, з яким можна було пересувати важкий тіло. Від його положення залежав лет бальона; як тіло був на середині линви, бальон легів поземо, і при його пересуванню обтягував ся один конець бальона, так що бальон тим власне цицем зміжувався.

Вислідом першого лету цепеліна будо-
ваним одної шруби й вигнуте помосту під
баллоном, значить таки за слаба буде будова.
Супроти того Цепелін змішив спідні конструк-
ції і скусував тягар на лінії, а до якого
кормодня лишив тільки властиві керми.

Перший цепелін відбувся три роки, а потім як довший час стояв у шопі без газу, то одного разу заломився сам із себе. Треба було будувати новий балон, а се вимагало нових великих фондів. Не маючи їх, видав Цепелін ззову до німецької суспільності, щоби скласти датки на ту ціль. На ту відозуву відрвалася смішно мала сума — всього 16.000 марок, та що Цепелін мусив ждати цілих 5 років, поки приступили до будови нового бальона. Реко таки 17. січня 1906 р. піднісся в поєзді другий цепелін, богато ліпшій від першого, з сильнішими моторами. Але Йому не судилося счастьє, бо сильний вітер заграв його далеко в гори, а там уночі буря подерла його на кучки.

ВИНА

Богослужебні
- природні -
- білі -
самороднери

просимо безпроволочно замавляти
— до весняного транспорту —
В посередництву

„НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ“ ЛЬВІВ.

на: мішані погної, зложені з органічних частин і також на мішані погної, які зробить собі сам селянин, безпосередно перед висівом їх на поля.

Заборону уживання сіна до живлення звірини до паковання вводить розпорядок цілого міністерства з 13. падолиста 1916.

Гарні відносини. З приватного листа з Америки, писаного селянином емігрантом 18. грудня 1916 р., вибираємо кілька віймків, які ілюструють американсько-українські відносини. «Тут в Америці — читаємо в листі — між Українцями поробилися роздори, а то тому, що кожда партія політична має свого вожда, та ті наші проводири так один на другого в часописах нападають, що годі собі представити. Тепер простий народ не знає, чого триматися і до якої партії належати. Як тут не знеходити ся? Як складати жертви на похибі рідному краєви? А ще і муши вказати, що тут прихав наш гість від Швейцарії п. Цеглинський, котрій народ збурив і назвав українських провідників в Галичині зрадниками. Цікаве, чому так п. Цеглинський має і о що йомуходить. Бо до тепер трудно довідати ся, від якої партії він прихав і в якій ішов, та до якої партії він належить. Одно тільки ясно, що тратять наші проводири тут в Америці під таку важну хвілю такий дорогий час...»

Висилка російських жандармів на фронт. Шведські днівники доносять, що видано приказ, щоби всі російські жандарми, яких є до 600.000, вислано на фронт.

†
ПОШЕРЛІ,

Михайло Желехівський, студент медицини, голова української медичної громади у Львові, помер дnia 21. марта 1917 р. в Замості на плямистий тиф. Покійний покликаний в 1914 р. до війска служив якийсь час в лінії на фронті, відтак був приділений як медик до служби санітарної в Красноставі, де сповіяючи совісно свій обов'язок, набрався сеї страшної хоробри. В. Й. п.!

Тевдор Гарух, літ 22, бувший ученик укр. гімназії в Тернополі, син о. Віктора і Ачини з Давидовичів, пароха в Дарахові, вивезений з родинного дому Росіянами, помер 9/12 1916 на засланню в Пермі в Росії на сухоти. В. Й. п.!

Рішення в справі війни із Сполученими Державами.

ВАШИНГОН. Бюро Райтера доносять: Вільсон відає до конгресу письмо, в якім вкаже на те, що Німеччина безпощадним нарушуванням всікого міжнародного права і людськості дійсно веде війну проти Сполучених Держав. На основі цього зображені положення конгрес ухвалити революцію, в якій заявить, що воєнний стан між Сполученими Державами і Німеччиною існує вже від якогось часу. Революція не буде фактичним виповідженем війни, тільки правительство приготувати дальші варідження, щоби зберегти інтереси на повній мірі. Чи і коли настутиль війна в цілій повноті, се буде залежати від поведення Німеччини.

Вільсон скликав сесію конгресу на 2. цвітня.

Вісти з Росії.

Конституція для Фінляндії.

ПЕТРОГРАД (Пет. аг.) Провізоричне правительство оголосило маніфест, яким надається Фінляндії конституцію і заряджує її переведене в цілості. Крім того маніфест оголосив широку амністію і заповідає скликання сейму в найближчій часі. Дальше говорить указ провізоричного правительства: «Ідучи за приказуючим голосом народної совісти заряджуємо в ім'я історичної справедливості загальну політичну амністію на памятку остаточної побуді нового правительства, опертого на праві і справедливості».

Революціонери живдають безпровідочного світу.

БІРЛІН. (Ткб.) «Vossische Zeit.» доносять із Стокгольму: Відозва російських соціалістич-

них революціонерів домагається ся мира, бо народ не має ніякого інтересу в теперішній кривавій війні. Він віткає до мира і жадає безпровідочного навязання мирових переговорів.

Протиєвності засторюють ся. —

Арештовані.

КОПЕНГАГЕН (Ткб) Відомості, які надійшли в останніх днях до Гааги, містять що раз більше признак, що розвивається протиєволяція. Протиєвество між виконуючим комітетом Думи і робітниками виступає що раз остріше. В Петрограді думають, що робітники устроють протиєволяцію і ціли закінчення війни. Бояться також протиєволяції зі сторони прихильників вел. князя і борократії. Війска не вважають ся також певними. Думають, що загальний бунт буде неминучий, коли Дума уступить перед правлінням робітничих партій і проголосить республіку.

Підтверджується відомість, що арештовано генерала кінноти Ренненкамфа, оберпрокурора са. Синода Раєва, націоналістичного посла Маркова, провідника чорної сотні Дубровіна і б. президента міністрів Коковцева.

Також підтверджується відомість, що особи, відшаші в справу убийства Распутіна, випущено на волю.

З краєвої централізації в Кракові

Красне Товариство господарське «Сільський Господар» у Львові комунальників:

Обіжником з лютого с. р. ч. 29. повідомляє Красне Централізації в Кракові своїх по-вітових заступників і рільничі корпорації в краю, що військові органи ц. і к. армій, оперуючих у східній Галичині, в слід розпорядження ц. і к. Начальної Команди Армії заражували в східно-галицьких млинах всі запаси грипу і роблять се в дальшій тягу.

На се звертає Красна Централізація паш увагу своїх заступників з візванем, щоби удаляли в тім напрямі інформації петентам, які зголосуються о грипу, а то аж до часу видання через Красну Централізацію паш в ємнінім стані річи нового зарядження.

З окрема звертає на сю обставину «Сільський Господар» увагу своїх членів, які предложили йому свої зголосення о приділі вільного грипу, з тим, що Товариство робить старання такий стан річи змінити.

Обіжником з дня 10. марта с. р. ч. 31., виданим до млинів доносять Красне Централізації паш, що Воєнне Заведене обороту збіжем видало нові приписи для вимолу пшениці, жита і ячменю з важністю від дня 11. марта 1917, а то:

Скількість вимелого грипу має виносити при пшениці $7\frac{1}{2}\%$, при житі 7% і ячмені $11\frac{1}{2}\%$.

Ціну грипу так житися, пшеничного як і ячмінного, вимелого після нових приписів, установлює Воєнне Заведене обороту збіжем на 8 К. 50 сот. при відборі в млині, а 9 К. льоко стації залізнична млина, без мішків з додатком має пульяшним Красової Централізації паш, котрій виносить 1 К. від 100 кг. гречі.

Супроти такого високого вимолу знищило Воєнне Заведене обороту збіжем приділ обов'язкового грипу, належного продуцентові від доставленого ним збіжем, в 6 проц. на 4 проц., так що від кожних 100 кілограмів жита і пшениці одержить 4 кг. обов'язкового грипу.

На Волинські школи.

Пяткова система.

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти остації під тим довозі та важкісті для Української справи, конечної як найкорші і найобильніші жертвами

о. Василь Павула, в Смірекові 20 К (Дн.), оо. Петра Шанковського, декана в Дубровінах п. Страй, Евгена Шанковського, завід. парохії в Заболотівцях почаєвська Бережниця королівська, Ярослава Глинського, завід. пар. в Добринах,

п. Страй, Петра Глинського, завід. пар. в Лисіні великім, п. в місці, Гнати Слободяня, пароха в Вінницьких, п. Перемишляни, — Марія Плошанска Лопанка 4 К: Емілю, Охримовичеву Урич, Франку Якішину Рожанку, Стефанію Твардівчину Лопанка, Стефанію Менчинську Синевідсько, Залю Чуплянівну Пісочину. — Олександер Гоповський Вельськ 5 К: — Володимир Филипович Бельськ 2 К: — Ольга Хомишинівна учителька в Нанчіки великі 5 К: о. М. Ортинського катехиза з Самбора, о. К. Мровського з Лаврова, Михаю Пласківну учительку в Канарник, Михайлівну Кобицьку учительку зі Самбора і Володимира Томашка учителя з Потока великого. — Ірина Хомишинівна учителька з Нанчіки малої 5 К: Ольгу Юзьявкову жену полевого курага з Самбора, Ядвигу Томашкеву жену учителя з Потока великого, Марію Мельниківну учительку з Нанова, Олену Рабій з Самбора і Олену Чижовичівну учительку з Лужка. — О ін Коленський богослов Львів 5 К: о. Льва Мельника в Трічі п. Синік, Теодора Білевича укінч. богословів в Кукизові п. Яричів новий, Ярослава Савчака богослова IV р. в Перемишлі, Теодора Шпильку богослова IV р. у Львові, Осипа Хому хорунжого, пол. поча 333. — Івана Віткоцька Страй 10 К: — Юркевич Осип поручн. 80 п. п. 10 К: поручників Бойчу 80 п. п., Лиска 80 п. п., хорунжих Прокоповича 41 п. п., Будуринича 36 п. п. оп., січ. стріл. Загульського УСС. — Софія Ракова, Горулько 10 К: Галину Ганчакову у Львові, Галину Бондаркову в Коларниках, Ірину Соболтову в Губичах, Стефанію Гибчаківну у Львові. — Підп. рах. Василь Ковталюк і Маріїка Криштальська 10 К (Діло). — Галия Писецька, Реклінець 10 К: Олю Брикову Віден, Наталю Михайлівну Великополе, дра Олександра Подолинського резерв. шпиталь Люблин, поручника Юліана Божека Ктолиці (Krain). — Теофіля Калинівичева, Язениця руська 15 К (Дн.): стрілка Микола Чучмана лікар вет. в Николаєві над Дн., Іванну Туркевичеву в Лімановій, Вертипорожову в Сільській бенкі, Дзионю Дяківну уч. VI. кл. гімн. СС. Вас у Львові і Серафіну Чучманівну уч. VI. кл. гімн. у Львові. — Олена Лендобецька учителька в Крехові 10 К: Славію Демчуківну з Крехова, Володимира Грозіка акад. з Крехова, Василя Чаплю поручника, Іванку Князівну учительку в Гутиска, Марію Джусову з Жовкви. — Підхорунжий УСС. Юліан Гарух 10 К: Четара УСС. Дмитра Катамая, дра Мирона Кордубу, профес. Софронія Ференцевича у Львові, Марію Зячківську у Львові. — Галия Копачева, Бяла 10 К. (Дн.). — Богдан Копач 5 К. (Дн.). — Роман Копач 5 К. (Дн.). — Ст. р. Гриневецький 5 К: Платона Горницького професора гімн. в Перемишлі, Марію Кузик з Перемишля, Ірину Шухевич з Перемишля, Білинського Олександра інженера в Раді і Василія Сиротинського в Петемишлі, — Юля Стефанівичівна з Перемишля 5 К (Дн.): Галия Негребецьку і Люсю Колтунюківну з Перемишля, поруч. Місляна Колтунюка пол. поча 412, надп. Сільвера Скравного пол. поча 37 і поруч. Стефана Чичкевича пол. поча 95. — Ольга Цегельська жінка полевого курага Будапешт 10 К: Галия Копачеву в Бєлії, Юлію Галантову в Стрілю, Маню Колтунюкову у Львові, Ірину Шухевичеву в Любартові і Зеновію Бурачинську в Любляні. — Рібод 10 К: Гануся Гурську уч. Перемишль вул. Барська, Зеновія Юзичинського пол. поча 295. — Панька Хитру пол. поча 18—2, Михаїла Давидовича уч. богосл. Бація, Стефанію Древіанівну уч. Старасіль к. Хирів. — о. Володимир Федусевич Львів 5 К: на дозвільні датки: Юліана Федусевича ц. к. надпоручника азідтора Львів, Романа Федусевича і з офіціяльно початкового Львів, Мирона Федусевича ц. к. професора акад. гімназії Львів, Юліана Бачинського ц. і к. поручника Мішкольць, Угорщина і о. К. Строцького адміністратора Горожанки, —

Просимо всіх від жертводавців придерживатися форми, оголошуваної в Ділі, значить ся: насамперед пише ся ім'я, кількість, місце зустрічі жертводавця в опісля по двох точках (:) викликаних. В той спосіб заощадите нам багато роботи, бо не треба буде кождою карткою переписувати, а просто дастися її до друку. При сій нагоді пригадаємо, що жертві складаєть їх патріотичною системою, значить, можна не більше як п'ять осіб викликавати. Покал п'ять будемо счеркавати. Жертві просить ся посыпати до кр. тов. «Ділстар» (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, повідомляючи карткою адміністрацію «Діла» і викликаних. X.

ОПОВІСТКИ.

П. тиць, 23. марта 1917.

Нижні: греко-кат.: Кондрата куч. — ремо-кат.: Вікторія.

Західна: греко-кат.: Софровік «рус. — ремо-кат.: Гаврила.

1 Український Народний Театр Т-ва „Бесіда”

у Львові. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шаш-

кевича 4. 5.

В суботу дня 24. марта с. р. „Паливода”,

комедія на 4 дії Карпенка Карого.

В неділю дня 25. марта с. р. „Батькова

казка” драма на 5 дій Карпенка Карого.

Білети раніше набуті можна в „Народний

Торговині”, в день представлення при касі від

год. 5. п. п. Початок о год. 7. вечеरом. 1—2

год. 5. п. п. Початок о год. 7. вечеरом. 1—2

1 Вчір укранинських обрядових пісень роз-

пічтається точно в год. 7:30 вечеरом, на що

автестається особливу увагу публіки. Під час

виконування поодиноких точок програми не

впуститься нікого на салю.

1 Клас-І Комітет святочників дарунків для

Укранинських Січових Стрільців і Української жіночої

ц. і к. ажмії доноситься, що в понеділок 26. марта

на с. р. відбудеться засідання о 4. год. по по-

лудни в салі „Бесіда”. — Е. Макарушкова, пред-

сідателька. О Навроцька, секретарка. 1—2

ВОЕННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 22. марта 1917.

ВІНА НА СХОДІ.

Над Березиною дійшли наші відділи аж до другої лінії російських становищ і вернули з 1 офішром і 226 жовнірами як бранцями, двома резольверами гарматами, 6 машиновими карабінами і 14 метавками мін. Наступи неприятельських передніх сторожів, юди де їх підпринято, розбилися.

ВІНА З ІТАЛІЄЮ і НА БАЛКАНІ.

Нема нічого до донесення.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гаев.

з НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 22. марта 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Мж Ленс і Ара по оживленім гарматним огнім прийшло до перепалок вивідних відділів. В області по обох сторонах Сомми в Оазі перепалки висунених наперед відділів випали для нас корисно. Коло Швар і Місси на північній березі Енн відперто французькі батальони. На лівій березі Мози огнем, зверненим на рови неприятеля, співено наступ, який він приготував. З півдня на французькі лінії над каютом Ена Марія, на північний схід від Вердена, коло Ст. Міріель і на західній стіні Вогезів в долині Плази привели наші війска 40 полонених.

Зістрічено три неприятельські самолети. Самолет, яким керував кн. Фрідріх Карло пруський, не вернув з лету над неприятельськими лініями між Аппа і Перон.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт кн. Баварського: Коло За-Березини на схід від Лізи передерлися наші атакові війська на ширині 4 км. через висунені наперед російські рови аж до другого становища. Знищили вночі оборонні урядження, вернули з 250 полоненими, 2 револьверами гарматами і 6 машиновими карабінами.

На фронті архікнязя Йосифа і в області групи Макензена віджила босва дільниця.

Фронт Македонський: Здобуті нашими військами 20. с. м. гори на північ від Монастира були вчера цілі сильних французьких наступів, які всі зазви. Подібно не вдалися слабі неприятельські наступи в області між озерами.

Перший квадирмайстер ген. Людендорф-

ЖЕРТВИ

На приватну українську гімназію в Яворові і на фонд запомоговий для бідних учеників вложили в протягі 1916 р. і в січні та в лютому 1917 р. в коронах садуочу Добродій, за що ім складається ся отце прилюдно щиру подяку. Vi- ual sequentis!

3 новади в Яворові: Масюк М. 10.—, Найдук Ю.—, Мартинович Ол. 1.—, Плещкевич

Відповідак за редакцію А-р ВАСИЛЬ ПАНІНКО.

Емілія 1.—, о. О. Мартинович 2.—, Британ 1.—, Стеф. Кізіана 4.—, Волод. Мартинович 2.—, Вербовий Н. 2.—, Крижановська 2.—, Прийма Ольга 4.—, Яр. Біленський 8.—, Волощак 1.—, Питлик Юр. 2.—, Бринидас Андр. 2.—, Британ Олекс 2.—, Бринидас Юрій 2.—, Гамела Стефан 1.—, Мак Стефан 2.—, Когут Іван 2.—, Дідушкова 4.—, Прийма Марія 1.—, Блавацька Ант. 2.—, Щирбова Юлія 2.—, Будан 1.—, Балакін Гр. 4.—, о. О. Крайчак 2.—, Ів. Загаєвич 3.—, Миллянович 2.—, М. Грабовська 1.—, Петро Хармбура 2.—, о. Лев. Левицький 2.—, Гаврил Хармбура 1.—, Чопик 2.—, Монастир С. С. Василюк 2.—, Кульчицькі 2.—, Вікович Вол. 1.—, Британ 1.—, Станіко Марія 1.—, Маковей Дмитро 2.—, Станіко Домініка 1.—, Якубович Ант. 4.—, Михайлло Лютій 0:50, Горох Михайлло 2.—, Малюк Ів. 2.—, Хармбура 2.—, Поніс Йосиф 2.—, Паар Вол. 5.—, Квас Мих. 1.—, Масюк Ів. 2.—, Кущик Ст. 1.—, Гронська 1.—, А. Молчак 5.—, Дзюроко Григор. 1.—, Пархалісів А. 2.—, Мих. Магдаєв 3.—, Ів. Вікович 1:40, Катра Балай 2:40, Пулік 2.—, Н. Н. 2.—, П. Придаткевич 2.—, Чопик 1.—, Д. Подоляхівна 4.—, М. Мілянович 2.—, Андрій Масюк 1.—, А. Саварин 1.—, К. Голубець 1.—, Мих. Щирба 5.—, Натчишин 2.—, о. Зелітач 1.—, Аптульський 3.—, Пшепіорський 2.—, Вл. Міхаловський 2.—, Мілдер 2.—, др. Секела Роман 4.—, Щирба Анна 2.—, Малиновський 1.—, Ангельський 0:40, Кат. Якубович 0:30, Марія Вальбін 2.—, Іван Кархут 2.—, Лисеева 2.—, Ем. Сим 1.—, Тимковичева 3.—, Ставничі 4.—, Ружицька 2.—, А. Безен 10.—, Мареній 2.—, Н. Н. 20.—, Яр. Танчиковський 2.—, Мареній Мир. 2.—, Н. Н. 2.—, Н. Н. 1.—, Білік 4.—, Радейко 4.—, Радейко В 1.—, Селешків 2.—, Жонзильський 2.—, Секецька 2.—, Британ 1:20, В. Волошак 2.—, Василь Фірчук 2.—, Яценко 2:40, Британ 0:40, Н. Фліс 1.—, Борис Микола 1.—, М. Хархаліс 2.—, Н. Маковей 1.—, Пиж 2.—, Михайлло Волошак 2.—, Станіко Сасиль 1.—, Сенюта Михайлло 1.—, Анг. Цепинська 2.—, Михайлло Обух 1.—, Вікович 1.—.

180 3.—?

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Андрій Отарік учителя зможуть подати свою адресу

Карловій Стасівській учителі в Корчинів п. п. Корівка

коло Угнова.

Дмитро Михальчук, піднімуч своєї рідні: Йосифа і

Анну Михальчук разом з дітьми Марію і Іваном

— Шинкотець пан. Героденка. Хто звів їх, не обертається вище називати, але дасяко візволені від гр.

в Понергозі о. п. Комарно — пан. Рудки.

194 2.—3

Оголошення.

Нові листи Австро-Червоного Хреста мають дуже добрий план і єдину свою мусить бути висловлені в протягі 40 літ. Головна кількість 200 тисяч корон. Найближче тягнення 1. червня. Поручено ті листи за поточну до 35 (рази в податком і присякою) краз на солдатів ясених в трупах по 3 листи. Перша рата в стисливими податком 10 корон ділиться на 6 кор. — Дім банків Schütz i Chojejs, Львів, пл. Маріївська 7.

VIII 21.—?

Глядаючи або учителя до відьми хлопця з II. класу укр. I дільниці в III. клас. пан. укр. Успінської учителі: о. Михайлій Осьдач, Ветланів, п. Кальниця коло Тисої.

195 2.—3

Панночка з матрою піцальнюю шукав відповідного залишку. Зголосила під „Матурістка” до Адміністрації „Діла”.

193 3.—2

Глядаючи інструктора до дітей народних школ — першості залізничності, Усіян заподіти в аголішевих. — П. Бартонко, Pierdespital Olmütz.

185 3.—3

Оженити ся старший управляючий учитель літ 51 (кавалер) з учителькою, або виобра зованою панною, лагідної, толерантної здачі, від 32—40 літ, котрі запише посільство над 10.000 К Нісанонімі, серіозно зголослені (фотографія) під адр.: Антон Гоздава Грабоберез, Лобозів п. Устрики долішні

188 2.—2

Де є? ПОВІТОВЕ ТОВАРИСТВО ОЩАДНОСТИ і ПОЗИЧОК „ПРАЦЯ“

Стовізарік свій віреєстроване з обмеженою порукою в Бучачі.

Хто знає, буде ласкав подати зараз мені адресу: Столинська І. Золочів — Шпиталь.

197 1.—2

— Насінє —

на вагу і в пачках продав

КРАСЕВИЙ СОЮЗ

Господарсько-торговельних Спілок у Львові, Зіморовича 20.

в Премишилі „Народний Дім“,

Стрию Ринок ч. 6.

З письменими замовленнями на насіння, штучні погної, машини і знаряди рільничі та всюди в господарстві потрібне, треба звертатися до „Красевого Союза“ госп. торг. Спілок“ у Львові, вул. Зіморовича 20.

На жадані висиламо цінники і окремі оферти. З огляду на скупі запаси і труднощі в транспорти замовленнями треба спішитися.

ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПІВАНИК**НАША ДУМА**

зладив АНТІН ГАПЯК.

(Друге видане спрощене і побільшене.)

182 пісень.**200 коломий.**

Пісні поділені на шість груп:

I. Патріотичні і політичні (21 пісень).

II. Історичні (19 пісень).

III. Станові: а) козацькі (17 пісень), б) уманські (7 пісень), в) бурлацькі (7 пісень), г) опришківські (3 пісні), д) побутові (18 пісень).

IV. Січові, сокільські, стрілецькі (26 пісень).

V. Любовні (64 пісні).

VI. Коломийки (200 пісень).

Окладинку Співника прикрашає гарна вінєта, виготовлена арт. майстром Бушманюком а першу сторону образець „Візьд Б. Хмельницького до Києва“ (відбитка звісного великого кольорованого образа артиста майстра М. Івасюка) та крохи цього при початку і при кінці кождої групи, уміщена гарна відповідно лібрета.

Ціна співника „Наша дума“ K 280

(спрощен. в пойотно K 4:50).

Сей великий Співник можна набути також окремими частинами.

а) іменно: частина перша п. а.:

,НАША СЛАВА“

у якій поміщені пісні патріотичні і політичні, історичні, станові, січові, сокільські і стрілецькі.

Співник „Наша слава“ коштує K 1:40.

частину другу п. ч.:

,Наша пісня“

містить пісні любові і коломийки. Співник „Наша пісня“ коштує K 1:40.

Хто не може набути великого співника „Наша дума“ за K 280, нехай замовить собі співник „Наша слава“ або співник „Наша пісня“ за K 1:40.

На замовлену передплату почтову треба до дати 30 сотиників а на поручену 65 сот.

Замовлення і рівночак гроши треба вислати під адресою:

Канцелярія тов. „Прогресівіт“

Львів, Ринок ч. 10.

ТАРАС ФРАНКО.

Веселі вірші:

Старе вино в новій місі. На крилах гумору. З чужої левади. (Люксусове вид. з іноземців).

Кожда книжочка по 60 сот.

Частину доходу на „Рідину школу“.

192 3.—4

Думе паніне!

Хто хоче без учителя научити ся по паніні, хай замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОЧК

укладу О. СОЛТИСА (3-е видання). Шіна 1 K 40 сот. в почтовому оплатою 1 K 50 сот. (10 штук з K 80 сот. 25 шт. з K 30 K 80 сот. вже оплачено). Вислається сп. пакетом.

Замовлення і гроши зрозуміло прислати за адресу:

А. ОКПІШ, Львів, вул. Каденська 4.

Універс. Світ Самоучок улюблений пісні випробованого вже способу наукової Відомості і для учителя удачних початків німецької мови, як також учителя прагнуть включити ся до вступних існатів.

70 28 38

З друкарні „Діла“ Львів, Ринок ч. 10.